

OverHoop Samen voorbij trauma Van preventie tot herstel

Oproep voor organisaties die willen bijdragen aan de ontwikkeling van een ondersteunend aanbod voor de eerste lijn

Project

OverHoop is een project van de Koning Boudewijnstichting dat in opdracht van de Vlaamse Overheid en met de hulp van professionele en informele actoren in Vlaanderen en Brussel bouwt aan meer preventie en een versterkte aanpak van ontwikkelingstrauma en de ingrijpende gebeurtenissen die daaraan voorafgaan.

OverHoop wordt ondersteund door een tijdelijk consortium van kennisorganisaties, terreinorganisaties, doelgroeporganisaties, netwerkorganisaties en beleidsvertegenwoordigers dat door de Koning Boudewijnstichting wordt gecoördineerd. Dit consortium werkte mee aan een richtinggevend inspiratiekader voor de operationalisering van het project en vervult tijdens het hele traject een belangrijke adviesfunctie.

OverHoop kent drie fasen:

- Een terreinverkenning: inventarisatie van wat reeds aan inzichten en inspirerende praktijken m.b.t. ingrijpende kindervaringen en ontwikkelingstrauma bestaat. (dec 2022-juni 2023)
- Ontwikkelen en uittesten van breed inzetbare instrumenten die de eerste lijn kunnen ondersteunen in een goede benadering en aanpak van vroegkinderlijke ingrijpende ervaringen en ontwikkelingstrauma. (nov 2023-dec. 2024)
- Een brede uitrol van de in fase 2 ontwikkelde methodes en praktijken in Vlaanderen en Brussel, waarbij de 60 eerstelijnszones een belangrijke partner zullen zijn. (2025)

Deze oproep heeft betrekking op de tweede fase.

De oproep richt zich tot organisaties met expertise rond vroegkinderlijke negatieve ervaringen en ontwikkelingstrauma. Dat kunnen bijvoorbeeld hogescholen of universiteiten zijn, maar ook expertiseorganisaties, koepelorganisaties, organisaties die actief zijn in welzijn of zorg, doelgroeporganisaties en -verenigingen, lokale besturen, zorgraden, groepspraktijken, ...

Context

Kinderen worden groot met vallen en opstaan. Vallen en opstaan zijn zelfs nodig voor groei. Maar wat als opstaan plots moeilijker gaat door een ingrijpende stressvolle gebeurtenis? Bijvoorbeeld omwille van een ouder met een verslavingsproblematiek, emotionele of fysieke verwaarlozing, een echtscheiding of een ouder die overlijdt?

Volgens internationaal onderzoek wordt de helft van de kinderen en jongeren blootgesteld aan een of meerdere ingrijpende negatieve ervaringen vóór de leeftijd van achttien jaar. Onderzoek geeft aan dat 12% van de kinderen vier of meer negatieve ervaringen heeft meegemaakt. De opeenstapeling van verschillende van deze gebeurtenissen, die bovendien vaak chronisch zijn, kan leiden tot ernstige verstoring van het stresssysteem van kinderen.

Zonder preventie of tijdige hulp van buitenaf, worden vertrouwensrelaties dan een mogelijke bron van angst, stress en onveiligheid en komt de goede ontwikkeling van kinderen onder druk te staan. In Vlaanderen en Brussel bestaan al veel initiatieven voor een betere aanpak van negatieve vroegkinderlijke ervaringen en ontwikkelingstrauma. Al die versnipperde inzichten en kennis willen we systematisch verzamelen, versterken en ter beschikking stellen van de eerste lijn. Dat doen we door professionele, vrijwillige en informele actoren op diverse niveaus met elkaar te verbinden.

OverHoop wil **eerstelijnsactoren** houvast bieden om zelf **via gerichte samenwerking en met werkzame methodes en interventies** aan de slag te gaan rond ontwikkelingstrauma en dit **van preventie tot herstel**. Want waar negatieve ervaringen diepe sporen nalaten, doen positieve dat evenzeer. De eerste lijn kan daarin samen met andere partners een belangrijke rol spelen.

Doel en doelpubliek

Via deze projectoproep willen we organisaties ondersteunen om in te zetten op het **ontwikkelen, verbinden, verfijnen, verbeteren of breder inzetbaar** maken van **instrumenten** die de eerste lijn kunnen ondersteunen. De instrumenten die werkzaam en effectief blijken, zullen breed ter beschikking worden gesteld van de eerste lijn vanaf 2025.

De instrumenten kunnen betrekking hebben op het hele continuüm van preventie tot herstel. We streven ernaar dat ze, na de ontwikkel- en testfase, breed inzetbaar kunnen zijn binnen de eerste lijn.

Projecten kunnen zich richten tot eerstelijnsprofessionals/informele eerstelijnsactoren maar kunnen zich ook rechtstreeks tot kinderen tot de leeftijd van 14 jaar richten en/of tot hun ouders/zorgfiguren, al vanaf de zwangerschap. Bij projecten die instrumenten ontwikkelen voor eerstelijnsactoren, gaat de voorkeur naar instrumenten die van toepassing zijn op een gevarieerde groep van eerstelijnsprofessionals (bijvoorbeeld huisartsen, sociaal werkers, mantelzorgers, doelgroep, ...)

Instrumenten kunnen van diverse aard zijn. In aanmerking komen onder andere vormingspakketten, gespreksmethodes, samenwerkingsmodellen, zorgpaden, populatiegerichte aanpak, methoden voor opvoedingsondersteuning, lotgenotenwerking, intervisiegroepen, methoden voor casusbespreking, enzovoort.

Deze oproep is gericht aan actoren die reeds een eerste basis aan kennis, inzichten of methodes ontwikkelden/toepassen die de eerste lijn (zouden kunnen) ondersteunen in hun omgang met ontwikkelingstrauma. Dit kunnen kennis- en expertiseorganisaties of doelgroeporganisaties zijn, maar ook organisaties die actief zijn in de eerste lijn (waaronder lokale besturen).

Een partnerschap met een zorgraad van een eerstelijnszone is binnen deze oproep verplicht, om de instrumenten die worden ontwikkeld, te kunnen toetsen en uittesten in de eerstelijnscontext. Ook bredere samenwerkingsverbanden waarbij minstens (gezondheids)zorg en welzijnspartners betrokken worden, juichen we toe.

Opmerking: Het OverHoop-traject voorziet in een flankerend praktijkgericht onderzoek dat moet bijdragen aan de ontwikkeling, de evaluatie, de kwaliteit, de effectiviteit en de succesvolle implementatie binnen de eerste lijn van methodes en interventies inzake ontwikkelingstrauma. Kennis verworven binnen de projecten wordt geïntegreerd in dit praktijkgericht onderzoek en vice versa.

Kandidaten worden uitgenodigd om de **inspiratienota van het OverHoop project** aandachtig door te nemen om uitgebreide informatie te vinden over het werkingskader van het initiatief en een greep uit inspirerende praktijken. De inspiratienota biedt noodzakelijke aanvullingen voor de goede interpretatie van deze projectoproep.

Timing

- Start van de oproep: 20/06/2023
- Online informatieve sessies: 06/07/23 om 12u **en** 12/09/23 om 13u
- Uiterste datum voor indienen van de kandidaatsdossiers: 28/09/2023
- Selectiegesprekken: oktober 2023
- Bekendmaking van de selectie: november 2023

Ontvankelijkheidscriteria

Alleen kandidaatsdossiers die online zijn ingediend, via het sjabloon op de website www.kbs-frb.be komen in aanmerking. Kandidaten moeten actief zijn op het Vlaams of Brussels grondgebied.

Elke organisatie met een rechtspersoonlijkheid - non-profit, social profit – kan een projectvoorstel indienen. Ook lokale besturen kunnen een project indienen. Louter commerciële projecten komen niet in aanmerking.

Ziekenhuizen of andere gespecialiseerde zorginstellingen kunnen geen dossier indienen, maar wel deel uitmaken van een partnerschap om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen.

Selectiecriteria

Een onafhankelijke jury toetst de ingediende dossiers aan de volgende criteria:

- Het initiatief sluit maximaal aan bij bestaande inzichten, praktijken en (samen)werkingsmethodes (zie inspiratienota) op vlak van preventie, detectie, aanpak en/of herstel en wil deze verbinden, verfijnen, verbeteren of breder inzetbaar maken;
- Het project richt zich op preventie, detectie, aanpak en/of herstel van ontwikkelingstrauma in de prenatale fase of bij kinderen tot maximum 14 jaar;
- In de visie en aanpak van het project wordt rekening gehouden met de bouwstenen geformuleerd in de inspiratienota;

- Projecten hebben steeds oog voor een zorgcontinuüm in een ketenaanpak over de sectoren heen;
- In het samenwerkingsverband moet minstens met één zorggraad van een eerstelijnszone worden samengewerkt. Extra samenwerkingsverbanden met gezondheids- en welzijnsactoren zijn een pluspunt.
- Minstens één van de partners heeft aantoonbare ervaring met één van de centrale thema's, methodieken of instrumenten uit de inspiratienota in bijlage;
- De indiener moet in de mogelijkheid zijn om de projectmedewerker kwaliteitsvol te omkaderen (minstens 10% VTE omkadering voor interne supervisie, kwaliteitsbewaking en afstemming)
- Een realistische begroting.

In aanmerking komende kandidaten worden uitgenodigd voor een interview met de jury in de loop van oktober 2023.

Wat biedt de Koning Boudewijnstichting?

- Organisaties kunnen een financiële steun ontvangen tot maximaal 90.000 EUR. De jury bepaalt het bedrag aan de hand van de beoogde resultaten en het gedetailleerd budget.
- Intensieve ondersteuning
 - Leernetwerk met alle pilootprojecten
 - Online leer- en deelplatform waar alle pilootprojecten toegang toe hebben
 - Ondersteuning op vraag en op maat door webinars, gerichte vorming, ... in nauwe samenwerking met het consortium 'OverHoop' dat de KBS coördineert
- De ondersteuningsperiode loopt tot december 2024

Contact

Voor algemene informatie (zoals praktische inlichtingen over het online indienen van een dossier) kan u terecht bij het Contactcentrum op het telefoonnummer 02 500 4 555 of proj@kbs-frb.be

Wie interesse heeft om een dossier in te dienen, moedigen we aan om vooraf contact op te nemen met een van de projectcoördinatoren zodat het voorstel maximaal kan worden afgestemd op de noden. Je kan hiervoor terecht bij Ann Clé: cle.a@kbs-frb.be en Elise Gabriels: gabriels.e@kbs-frb.be

We nodigen alle kandidaten ook van harte uit op de **twee online infosessies** op 06/07/2023 en op 12/09/2023

- **06/07/23** van 12u tot 14u: korte toelichting bij de oproep en mogelijkheid tot het stellen van vragen
[Click here to join the meeting](#)
- **12/09/23** van 13u tot 15u: uitgebreide online infosessie met diverse presentaties en de mogelijkheid tot het stellen van vragen
[Click here to join the meeting](#)

De Koning Boudewijnstichting heeft als opdracht bij te dragen tot een betere samenleving in België, in Europa en in de wereld.

De Stichting is in België en Europa een actor van verandering en innovatie in dienst van het algemeen belang en van de maatschappelijke cohesie. Ze zet zich in om een maximale impact te realiseren door de competenties van organisaties en personen te versterken. Ze stimuleert doeltreffende filantropie bij personen en ondernemingen.

Integriteit en transparantie, bevorderen van solidariteit, respect voor diversiteit, pluralisme en onafhankelijkheid zijn haar belangrijkste waarden.

Haar programma's zijn: sociale rechtvaardigheid & armoede, gezondheid, erfgoed en cultuur, maatschappelijk engagement, internationaal, onderwijs en ontwikkeling van talenten, Europa, klimaat, milieu en biodiversiteit.